

35. gr.

216

Verði ágreiningur milli endurskoðenda um einhver þau atriði, er tilhögun á reikningsfærslu sparisjóðsins eða bókfærslu snertir, og þeir koma sér eigi saman, skulu endurskoðendur leggja málið fyrir sparisjóðaeftirlitið til úrskurðar.

Eins skal farið að, ef endurskoðendur komast að raun um, að rekstur sjóðsins sé ekki að öllu leyti lögmætur og í fullu samræmi við lög nr. 69 27. júní 1941, um sparisjóði, svo og reglugerð um sparisjóði og önnur gildandi fyrirmæli, og stjórn sjóðsins bætir eigi tafarlaust úr því sem ábótavant er.

36. gr.

Aðalfundur ákveður þóknun handa endurskoðendum fyrir starf þeirra.

Framanritaðar samþykktir staðfestast hér með.

Viðskiptamálaráðuneytið, 22. desember 1953.

Ingólfur Jónsson.

Yngvi Ólafsson.

REGLUGERÐ

217

um löggilta endurskoðendur.

30. des.

I. KAFLI**Löggilding.**

1. gr.

Ráðherra veitir löggildingu til endurskoðunarstarfa þeim, sem fullnægir þessum skilyrðum:

- a. Er svo andlega og líkamlega hraustur, að hann geti gegnt þeim starfa;
- b. er 25 ára gamall;
- c. er íslenzkur ríkisborgari;
- d. er búsettur hér á landi;
- e. er lögráða og hefur forræði fjár síns;
- f. hefur óflekkað mannorð;
- g. hefur lokið prófraun samkvæmt reglugerð þessari eða fengið undanþágu frá prófraun;
- h. hefur ekki á hendi starf og rekur ekki atvinnu, er ráðherra telur ósamrýmanlega starfa löggilts endurskoðanda.

Umsókn um löggildingu skal senda ráðherra ásamt skilríkjum fyrir því, að umsækjandi fullnægi skilyrðum 1. mgr.

2. gr.

Endurskoðandi skal fá skirteini, sem ráðherra gefur út, um löggildingu sína. Fyrir löggildingu skal endurskoðandi greiða 500 krónur í ríkissjóð.

II. KAFLI**Próf.**

3. gr.

Ráðherra skipar 3 menn í prófnefnd, sem heldur próf það, sem mælt er í g-lið, sbr. þó 6. gr., og skulu 2 prófnefndarmanna jafnan vera löggiltir endurskoðendur.

- 217 Nefndin skal skipuð til 9 ára, þó þannig að eftir 3 ár gengur einn nefndarmanna,
 30 des. þeirra er fyrst eru skipaðir, úr nefndinni samkvæmt hlutkesti, og annar eftir 6 ár. Nefndin kys sér sjálf formann til þriggja ára. Haldast skal skipun núverandi prófnefndarmanna.

Prófnefnd ákveður hvenær próf skuli haldin.

4. gr.

Engum er heimilt að þreyta prófraun endurskoðenda, nema hann hafi unnið 3 ár samtals endurskoðunarstörf undir stjórn löggilts endurskoðanda. Ráðherra getur, að fengnum tillögum prófnefndar, veitt undanþágu frá þessu ákvæði manni, sem unnið hefur 3 ár að endurskoðun án handleiðslu löggilts endurskoðanda eða störf, sem jafna má til endurskoðunar.

Áður en endurskoðandi gengur undir próf, skal hann afhenda prófnefnd vottorð ráðherra um, að hann fullnægi skilyrðum a—f-liðs 1. gr. og 1. mgr. þessarar greinar.

5. gr.

Próf endurskoðenda skal vera bæði bóklegt og verklegt.

A. Bóklegt próf.

Prófa skal í þessum greinum:

- a. **Endurskoðun.** Prófmaður skal kunna nákvæm skil á reikningslegri og gagnrýnandi endurskoðun, tilgangi endurskoðunar og aðferðum við framkvæmd hennar.
- b. **Skattskilum.** Prófmaður skal þekkja íslensk lög og reglur um skatta og útsvör, framkvæmd stjórnvalda á þessum réttarreglum og þær úrlausnir dómstóla í skatta- og útsvarsmálum, sem telja má hafa almenna þýðingu.
- c. **Reikningshaldi.** Prófmaður skal hafa nákvæma þekkingu á bókhaldi og reikningsskilum, eðli þeirra og tilgangi, íslenskum réttarreglum um þessi efni, svo og þeim meginreglum, sem í viðskiptalífínu er fylgt og beita má um reikningskil. Þá skal hann og kunna að skipa bókhaldi og reikningsskilum á þann veg, að auðvelt sé að framkvæma verðákvæðanir og hvers konar rekstrareftirlit. Loks skal prófmaður vita nákvæm skil á eðli og tilgangi verðreiknings og þeim aðferðum, sem í viðskiptalífínu er beitt við verðákvörðun.
- d. **Þjóðhagfræði.** Prófmaður skal þekkja grundvallaratriði þjóðhagfræðinnar og kunna nokkur skil á skýringum nútímahagfræði á verðmyndun, bæði að því er varðar myndun verðs einstakra vörutegunda og einstakra framleiðsluþátta við mismunandi markaðsskilyrði. Hann skal og kunna skil á helztu atriðum peningamála og stefnum, sem fylgt er, að því er þau varðar, myntkerfum og bankastarfsemi. Þá skal hann hafa öðlzt þekkingu á millirikjaverzlun og stefnum í verzlunar- og gjaldeyrismálum. Loks skal hann þekkja einföldustu lögmál hagsveiflna.
- e. **Rekstrarhagfræði.** Prófmaður skal þekkja tegundir og form helztu fyrirtækja og fyrirtækjasambanda. Hann skal hafa öðlzt þekkingu á helztu meginatriðum, að því er varðar stofnun, staðarval, skipulagningu og fjármögnun fyrirtækja, þ. á m. leiðum til fjáröflunar, sameiningu og fjárhagslegri endurskipulagningu fyrirtækja, lögmálum framleiðslu og framleiðslukostnaðar, þ. á m. skiptingu hans á einstakar afurðir, þýðingu verkaskiptingar, ýmsum launakerfum, aðalatriðum í sambandi við sölu fyrirtækja og verðstefnum. Loks skal prófmaður kunna skil á mati eigna og fyrirtækja.
- f. **Viðskiptareikningi og tölfræði.** Prófmaður skal þekkja helztu atriði verðreiknings, vixlareiknings og vaxtareiknings. Þekkja skal prófmaður og form

lánveitinga hér á landi, þ. á m. lána með jöfnum greiðslum samanlagðra afborgana og vaxta (annuitetslána) og lána með jöfnum afborgunum. Hann skal og þekkja helztu hagskýrslur, sem gefnar eru út hér á landi. Loks er krafizt þekkingar á einföldustu grundvallaratriðum tölfræði, svo sem töflugerð, línuritum, meðaltölum, hlutfallstölum og visitölum.

- g. Lögfræði. Prófmaður skal kunna góð skil á meginreglum kröfuréttar, svo sem á reglum um stofnun, efni og lok kröfuréttinda, og reglunum um vanefndir kröfuréttinda og aðilaskipti að þeim. Þá skal hann geta gert grein fyrir meginreglum um viðskiptabréf, þ. á m. reglunum um vixla og tékka, og um lausafjárkaup og farmsamninga og þekkja meginatriði félagsréttar. Enn fremur skal hann geta skýrt frá meginreglum um afsalsgerninga að fasteignum og um þinglýsingar og kunna skil á helztu reglum um gjaldþrotaskipti og nauðasamninga. Prófið skal vera skriflegt.

B. Verklegt próf.

Til þess að sýna nauðsynlega verklega þekkingu á bókhaldi og endurskoðun skal prófmaður lúka 4 verkefnum, er prófnefnd leggur fyrir hann. Prófnefnd er þó með samþykki prófmanns heimilt að fá honum til úrlausnar einungis 2 eða 3 verkefni, en taka í þess stað við 1 eða 2 skýrslum hans um úrlausnir hans á bókhaldsverkefnum eða endurskoðunar í starfi hans, er m. a. lytu að bókhaldskerfi, framkvæmd almennrar endurskoðunar, tilhögun endurskoðunar hjá tilteknu fyrirtæki, framkvæmd gagnrýnnar endurskoðunar (t. d. gagnrýni efnahagsreiknings) eða efnahagsyfirliti til afnota við nauðasamninga. Slíkum skýrslum skal fylgja greinargerð prófmanns um skoðun hans sjálfs á úrlausnarefninu, svo og skilríki fyrir því, að hann hafi án aðstoðar annarra samið skýrslurnar og unnið verk það, sem um er að tefla. Prófnefnd krefur prófmann skýringa á skýrslum hans, eftir því sem hún telur þurfa.

Ráðherra er heimilt að fengnum tillögum prófnefndar að veita undanþágu að nokkru leyti eða öllu frá prófraun manni, sem lokið hefur prófi eða hlotið hefur löggildingu endurskoðanda erlendis.

Nú hefur prófmaður lokið prófi í Háskóla Íslands í fræðigrein, og er hann þá undanþeginn prófi, að því er þá fræðigrein varðar. Ráðherra getur að fenginni umsögn prófnefndar veitt undanþágu frá prófi í fræðigrein, sem prófmaður hefur lokið háskólaprófi í erlendis.

6. gr.

Ráðherra er heimilt að efna á hæfilegum fresti til námskeiða fyrir þá, sem þreyta vilja prófraun endurskoðenda, og skulu þar kenndar greinir þær, er getur í a-lið 5. gr.

Ráðherra ræður kennara til þess að annast kennslu á námskeiðum þessum og setur að fengnum tillögum prófnefndar nánari reglur um kennsluna og tilhögun námskeiðanna, svo og um það, hvaða skilyrðum skuli fullnægt, til þátttöku í námskeiðunum, þ. á m. um greiðslu kennslugjalds.

Kennarar, sem kennslu annast á námskeiði, prófa endurskoðendur hver í sinni grein, en tveir prófnefndarmanna, er prófnefnd nefnir, skulu vera prófdómarar.

7. gr.

Við próf skulu gefnar einkunnir samkvæmt einkunnarstiga Örsteds, ein einkunn fyrir hverja grein bóklegra prófsins og fjórar einkunnir fyrir verklega prófið. Til þess að standast prófið þarf prófmaður að hljóta $5\frac{2}{3}$ stig í meðaleinkunn í hinum bóklegra og verklega hluta prófsins hvorum um sig.

Nú stenzt prófmaður eigi prófið, og er honum þá eigi heimilt að þreyta prófraun af nýju, fyrr en almennt próf endurskoðenda er haldið næst á eftir, þó eigi fyrr en að ári liðnu.

217

30. des.

III. KAFLI

Réttindi og skyldur.

8. gr.

Endurskoðandi, sem fær löggildingu, skal vinna svofellt heit: Því heiti ég og legg við drengskap minn og heiður, að endurskoðunarstarf mitt skal ég rækja með kostgæfni og samvirkusemi í hvívetna og halda lög og reglur, sem að starfi mínu og framkvæmd þess lúta.

9. gr.

Þeim einum, sem ráðherra hefur löggilt til endurskoðunar, er heimilt að nefnast „löggiltur endurskoðandi“. Bönnuð er notkun starfsheitis, sem til þess er fallin að valda því, að maður sé talinn vera löggiltur endurskoðandi, ef hann er það ekki.

10. gr.

Löggiltir endurskoðendur hafa réttindi og skyldur opinberra sýslunarmanna, þ. á m. þagnarskyldu um það, sem leynt á að fara.

11. gr.

Löggiltur endurskoðandi má starfa, hvar á landi, sem er.

Löggiltum endurskoðendum er skylt að tilkynna ráðherra, hvar þeir hafi skrifstofur.

12. gr.

Löggiltum endurskoðanda er skylt að vinna störf, sem honum eru falin, með kostgæfni og nákvæmni og svo fljótt sem auðið er. Álit sitt og niðurstöður skal hann byggja á nákvæmri rannsókn og athugun á öllum þeim gögnum, sem fánleg eru, enda er aðilum, er hlut eiga að máli, skylt að veita endurskoðanda allar upplýsingar, sem hann telur nauðsynlegar og varða framkvæmd starfa hans.

Löggiltur endurskoðandi getur ekki — með sömu verkun og endranær — framkvæmt endurskoðun hjá þeim stofnunum, einstaklingum eða félögum, þar sem skyldleiki hans eða persónulegur hagnaður getur haft áhrif á álit hans eða úrskurð, og sker ráðherra úr, ef ágreiningur kann að rísa um þetta atriði.

13. gr.

Löggiltir endurskoðendur mega ekki hafa fleiri aðstoðarmenn en svo, að þeir geti fylgt nákvæmlega starfi þeirra, og bera þeir fulla ábyrgð á störfum aðstoðarmanna.

14. gr.

Nú ákveður dómari, að endurskoðun bókhalds eða reikninga skuli fram fara, og skal þá til þess starfs kveðja löggiltan endurskoðanda, ef hans er þar kostur.

IV. KAFLI

Ýmis ákvæði.

15. gr.

Ráðherra ákveður, að fengnum tillögum félags löggiltra endurskoðenda, hvort endurskoðunarstarf er samrýmanlegt öðru starfi eða starfrækslu fyrirtækis. Nú gegnir löggiltur endurskoðandi öðru starfi eða rekur atvinnufyrirtæki andstætt fyrirmælum ráðherra, og hefur endurskoðandinn þá fyrirgert löggildingu sinni.

16. gr.

Nú missir löggiltur endurskoðandi lögmælt skilyrði til löggildingar eða til endurskoðunarstarfa samkvæmt löggildingu, shr. 15. gr., og fellur þá úr gildi löggilding hans, enda ber honum þá að skila aftur löggildingarskirteini sínu. En veita má ráðherra honum, að fengnum tillögum prófnefndar, löggildingu af nýju, ef hann síðar fullnægir til þess lagaskilyrðum, að dómi ráðherra.

217

30. des.

17. gr.

Nú sætir löggiltur endurskoðandi ákæru í opinberu máli um brot á refsilögum, og ber þá ákvörðun um sviptingu löggildingar hans af því efni eftir kröfu ákærvalds undir dómara þess máls.

Ákvörðun um sviptingu löggildingar vegna atvika, sem eigi leiða til ákæru, ber undir ráðherra. Nú vill endurskoðandi ekki una úrlausn ráðherra, og skal sakarefnið þá borið undir dómstóla, og fer um meðferð þess máls að hætti opinberra mála. Ákvörðun ráðherra í málinu skal halda gildi, unz dómur gengur.

18. gr.

Allan kostnað af framkvæmd reglugerðar þessarar skal greiða úr ríkissjóði, þ. á m. kostnað við námskeið og þóknun prófnefndarmanna, er ráðherra ákveður.

19. gr.

Brot gegn ákvæðum reglugerðar þessarar varða allt að 10000 króna sektum til ríkissjóðs, nema þyngri hegning liggi við að lögum.

20. gr.

Reglugerð þessi er sett samkvæmt lögum um löggilta endurskoðendur, nr. 89 1953, og öðlast hún þegar gildi. Ákvæði 1. mgr. 4. gr. koma þó eigi til framkvæmda fyrr en ári eftir gildistöku nefndra laga.

Reglugerð um próf löggilta endurskoðenda, verksvið þeirra o. fl., nr. 18 frá 27. marz 1929, er úr gildi numin.

Atvinnumálaráðuneytið, 30. desember 1953.

Bjarni Benediktsson.

Gunnlaugur E. Briem.

A R Ð S K R Á

218

30. des.

fyrir Fiskræktar- og veiðifélag Laxdæla, Dalasýslu.

Samkvæmt mati tveggja dómkvaddra manna 16. september 1952.

1. Fjósar	12.61 %
2. Hrappsstaðir	9.00 —
3. Hjarðarholt	2.19 —
4. Spágilsstaðir	1.35 —
5. Goddastaðir	3.95 —
6. Lambastaðir	4.74 —
7. Gillastaðir	3.77 —
8. Sámsstaðir	7.90 —
9. Hamrar	0.98 —